

נייר עמדה- שומרים על פטריות ארצנו

מי אנחנו?

אנו קבוצה של מדריכים, חוקרים, ומובילי דעה בתחום של ליקוט הפטריות בארץ ישראל. בשנים האחרונות העניין בתחום ליקוט הפטריות בארץ הולך וגובר, ואיתו גם החשש לגורלן ועתידן של פטריות הבר בארץ ישראל.

על פניו, ההתעניינות הגוברת בתחום הפטריות היא עניין מבורך, אנחנו בפעילותנו מנסים להנגיש את הנושא ככל הניתן על מנת להפיץ את התפיסה כי הפטריות הן בעלות ערך כמשאב טבע חשוב לאדם ולסביבה, ועל כן יש להכירן וללומדן. אך יחד עם זאת, כתוצאה של ניצול יתר ישנו חשש להדלדלות מיני פטריות ובעקבות כך של המערכת האקולוגית באופן חלקי או מלא- באם לא נדע כיצד לנהוג בהן ולשמור עליהן.

נכון להיום, לא נעשה סקר פטריות בארץ בצורה מסודרת ולא נלמדה ההשפעה של ליקוט יתר. אין אנו יודעים האם יש פטריות בסכנת הכחדה או האם קיימים מינים אנדמיים הכרחיים לשימור. עיקר טרדתנו בתחום היא בנושא הרס בתי הגידול ורמיסת הקרקע שידוע באופן ודאי כי פוגעת בעתידם של התפטירים שנמצאים מתחת לאדמה, וביכולתה של המערכת האקולוגית לשגשג.

מטרתנו הראשונית הינה לקדם מחקר בתחום, לנסות ללמוד ולהבין היכן אנחנו עומדים בנושאים המוצגים מעלה- האם ישנה סכנה ממשית לעתיד הפטריות בארץ ישראל, כיצד יש לנהוג על מנת להגן עליהן ועל הסביבה, (בדומה לנושא פרחי הבר שעלה לכותרות בשנת 1956).

ארץ ישראל, למרות היותה מדברית למחצה, נתברכה בשפע של מיני פטריות בזכות מיקומה בין שלוש יבשות אירופה, אסיה ואפריקה. עקב מפגש אקלימיהן השונה של שלוש היבשות הללו ובתי הגידול המיוחדים, נוצרה כאן שונות גנטית מיוחדת במינה ומגוון מעניין ומיוחד של פטריות. בישראל כיום מוכרים מעל לכ-600 מיני פטריות המשתייכות לכ-50 משפחות, ובכל שנה מוגדרים עוד מיני פטריות חדשים. בהתחשב בנתוני האקלים בארצנו, זהו בהחלט נתון מרשים.

בארץ, בתי הגידול ושטחי הליקוט מצומצמים יחסית, עקב כיבוש שטחים ירוקים לטובת בניה וכבישים רבים. אתרי הפיקניק ביערות גם הם גורם לרמיסה וצמצום שטחי הפטריות.

שאיפתנו היא להתחיל במחקר בו נלמד את סוגיית שימור פטריות הבר ולפיכך נוכל לנווט את נושא השימור. במקביל, היות וכמות המתעניינים גדלה באופן משמעותי בכל שנה (כ 20 אלף חברים כיום בקבוצת הפייסבוק "פטריות- הקבוצה הישראלית לפטריות" שהוקמה בינואר 2014, רק בחורף האחרון 2018-2019 הצטרפו כ 7000 חברים חדשים) קיים צורך ממשי להתחיל את קמפיין ההסברה והשמירה על פטריות הבר במקביל לקידום המחקרים בתחום.

אז מה אנחנו מצפים שיקרה?

1. קידום מחקר בתחום שמירה על פטריות הבר בישראל. כיום אין לנו מספיק מידע. אנו רוצים לקדם עבודה בשיתוף עם גופים חוקרים ומממנים.
2. ניטור- לעקוב באופן פרטי ואזרחי אחרי המינים ופיזורם בתקופה הנוכחית
3. העלאה על סדר היום. נושא הפטריות כיום הינו נושא שלא דנים בו, אנו שואפים להתחיל להניע את המודעות לנושא בקרב הגופים הירוקים באופן כללי:

- חינוך- שילוב תכני היכרות עם עולם הפטריות ושמירה עליהן. הכשרת מדריכים, רכזי הדרכה ומנהלים למודעות ולקידום התחום, שילוב התכנים בתוך מערכי ההדרכה ביחידות השונות וברמה הארצית
- הסברה ושיווק- שילוב תכני השמירה על הפטריות בעלוני החברה להגנת הטבע ובעיתון החברים "ירוק"
- העלאת נושא הפטריות לתודעת שמירת הטבע בהיבטים תכנוניים. שילוב נושא השמירה על הפטריות בהשתתפות בוועדות תכנון ארציות ומחוזיות.
- קמפיין הסברה לציבור הרחב בנושא שמירה על פטריות ארצנו- סלוגן, פלאייר, מודעה לפייסבוק וכל העולה על הדעת....

איפה אנחנו עומדים כיום?

- 1, ניטור- בימים אלה נעשית בדיקה של המערכת האופטימאלית לאיסוף מידע, כבר יש לנו קבוצת מתנדבים וניטור שהולכת וגדלה, את הצוות מרכז יניב סגל
- 2, מחקר- אנו בתקשורת מתקדמת לקראת עבודה מול קק"ל. נכון להיום התחיל תהליך, ונקבע מועד להמשך קבלת ההחלטות. את שיתוף הפעולה מטעמנו מרכזת ד"ר דליה לוינסון
- 3, חינוך- נעשית עבודת כתיבה והעלאת מודעות מול החברה להגנת הטבע. בימים אלה מופץ מערך הדרכה המיועד לכלל המדריכים של החברה להגנת הטבע בנושא שמירה על פטריות ארצנו, במקביל יפורסם בניוזטר דצמבר של החברה להגנת הטבע מאמר קצר בו אנחנו מציגים את פעילותנו ובנוסף אנחנו עמלים על גיבוש פלאייר של החברה להגנת הטבע אשר קורא לשמירה על פטריות ארצנו.

לכל שאלה ובקשה בנושא ניתן לפנות למייל או ליניב בטלפון או במייל

054-6432041

maya_ga@hotmail.com

yanivsegal@gmail.com

052-2336082